

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Položaj (pristojnosti, ugled in (ne)sodelovanje) Slovencev v AO, Jugoslaviji in EU
Course title:	Position (participation, responsibilities, reputation) of Slovenians in Austria-Hungary, Yugoslavia and the European Union

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenski študiji I; 1. stopnja		3	6
Slovenian studies I; 1st degree		3	6

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni / Optional

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

PSAOJEU

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	-	30	-	-	65	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

zasl. prof dr. Dimitrij Rupel

Jeziki /**Languages:****Slovenščina/****Slovene****Predavanja /****Lectures:****Vaje / Tutorial:**

slovenščina/Slovene

angleščina/English

slovenščina/Slovene

angleščina/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Srednješolska izobrazba, interes za vprašanja slovenske zgodovine in položaj majhnih narodov oz. držav. Poznavanje literarnih in političnih klasikov (Prešeren, Cankar, Vidmar, Kardelj, Nova revija...).

Prerequisites:

High school diploma, interest in historical issues, in the position of small nations. Knowledge of classical literary and political authors (Prešeren, Cankar, Vidmar, Kardelj, Nova revija...).

Vsebina:

Gre za kritičen pregled in novo oceno vsaj štirih temeljnih položajev, v katerih so se znašli Slovenci v času od francoske revolucije do predsedovanja Evropski uniji. Položaje manjvrednosti,

Content (Syllabus outline):

The course will offer a critical review and new assessment of the circumstances determining Slovenian politics from the French revolution to the Presidency of the European Union. These

podrejenosti, obsojenosti na izginotje, junaštva in državotvornosti so različno ocenjevali Anton Tomaž Linhart, France Prešeren, Fran Levstik, Ivan Cankar, Josip Vidmar, Edvard Kardelj, Edvard Kocbek, Franc Jeza, Dušan Pirjevec in krog Nove revije, ki je prelomil s tradicijo. Glavne ovire slovenskega razvoja so bile maloštevilnost, germanizacija, geografska izpostavljenost, fašizem in komunizem. Predavanja bodo zajela problematiko mednarodnih odnosov, predvsem odnosov s sosednimi narodi (Hrvati, Italijani, Nemci, Srbi), nato pa odnosov z Američani, Angleži, Francozi, Rusi in srednjeevropskimi državami.	circumstances - inferiority, subordination, threats of extermination, heroism and nation-building enthusiasm - will be presented through detailed analyses of programs and attitudes by Anton Tomaž Linhart, France Prešeren, Fran Levstik, Ivan Cankar, Josip Vidmar, Edvard Kardelj, Edvard Kocbek, Franc Jeza, Dušan Pirjevec and the group around the journal Nova revija that broke with the tradition of addiction to assistance from other nations. The main difficulties of Slovenian development were the modest size of population, Germanization, geographical exposure, Fascism and Communism. The lectures will deal with international relations, primarily concerning Croatia, Italy, Germany, Serbia, but also relations between Slovenes and Americans, the British, the French, Russians and Central Europeans.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Niko Grafenauer-Dimitrij Rupel (ur.), *Prispevki za slovenski nacionalni program - 57. številka Nove revije*, Ljubljana 1987
- Franc Jeza, *In zgodil se bo čudež*, Ljubljana 2012
- Edvard Kardelj, *Razvoj slovenskega narodnega vprašanja*, Ljubljana 1939
- Edvard Kocbek, *Tovarišija*, Ljubljana 1949
- Edvard Kocbek, *Listina*, Ljubljana 1967
- Anton Tomaž Linhart, *Versuch einer Geschichte von Krain und der übrigen südlichen Slaven Oesterreichs*, Ljubljana 1788

Cilji in kompetence:

Predmet omogoča študentom znanje o napredovanju slovenskega narodnega položaja od Avstro-Ogrske, stare in nove Jugoslavije do samostojne slovenske države, članice EU

Objectives and competences:

The program will enable the students to understand and analyze the development of the Slovenian national character/position from Austria-Hungary to independence and membership in the EU.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Zgodovinski razvoj s posebnim ozirom na narodno vprašanje in samoodločbo

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

Historical development with emphasis on the national movement and self-determination

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja s pomočjo »power-point presentation«, tekstovna analiza, domače naloge o posameznih avtorjih	Lectures accompanied by power point presentation, text-analysis, essays

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	100%	Type (examination, oral, coursework, project):

Reference nosilca / Lecturer's references:

Dr. Dimitrij RUPEL, redni profesor

I. Samostojne znanstvene/strokovne publikacije

1. Dimitrij Rupel, Sociologija kulture in umetnosti, Ljubljana (DZS) 1986 (učbenik).
2. Dimitrij Rupel, Slovenski intelektualci - Od vojaške do civilne družbe, Ljubljana (Mladinska knjiga)1989.
3. Dimitrij Rupel, Od vojnog do civilnog društva, Zagreb (Globus) 1990.
4. Dimitrij Rupel, Skrivnost države, Ljubljana (Delo) 1992.
5. Dimitrij Rupel, Svoboda proti državi - osvobodilni in prosti čas, Ljubljana (Znanstvena knjižnica FDV) 1998.
6. Dimitrij Rupel, Srečanja in razhajanja, Ljubljana (Nova revija) 2001.
7. Dimitrij Rupel, Prevzem zgodbe o uspehu, Ljubljana (Mladinska knjiga) 2004.
8. Dimitrij Rupel, Stabilnost ali svoboda – mednarodni položaj in zunanja politika, Ljubljana, Brdo pri Kranju 2009 (učbenik).
9. Dimitrij Rupel, Slovensko predsedovanje v ognju lastnih sil - poročilo o predsedovanju Svetu EU za splošne zadeve in zunanje odnose, Ljubljana (Nova obzorja) 2009.
10. Dimitrij Rupel, Slovenija na svetovnem prizorišču – Od Brionske deklaracije do arbitražnega sporazuma, od Cone A do točke 5, Ljubljana 2011.
11. Dimitrij Rupel, Slovenski pogled na svet - mednarodni odnosi in zunanjepolitični koncepti od prve do druge majniške deklaracije: 1917-1989 (priložnik - v elektronski obliki - za študente EPF), Ljubljana 2012, 157 strani.

II. Strokovni in znanstveni članki v revijah in zbornikih

1. Dimitrij Rupel, »Odgovor na slovensko narodno vprašanje«, Prisp evki za slovenski nacionalni program - Nova revija, letnik VI (1987), št. 57, str. 57-73.
2. Dimitrij Rupel, »Poročilo o Sloveniji«, Slovenska smer (Dimitrij Rupel... /et al./, ur. in uvod Marko Crnkovič), Ljubljana (Cankarjeva založba) 1996.
3. Dimitrij Rupel, »Ambiguities of 'Better Integration' and Regional Impacts of an EU-Membership of Slovenia«, Südosteuropa, Zeitschrift für Gegenwartsforschung, Monatsschrift der Abteilung Gegenwartsforschung des Südost-Instituts, 49. Jahrgang. Heft 5-6/2000, str. 341-344.
4. Dimitrij Rupel, »Slovenia Will Be A Good Member of the West«, European Affairs, Summer- Vol. 2 (2001), Number 3, str. 114-117.
5. Dimitrij Rupel, »Slovenija je svetoven pojav«, Junij/June 2001, Republika Slovenija, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ljubljana 2001.
6. (Predgovor ministra za zunanje zadeve Republike Slovenije/Foreword by Minister of Foreign Affairs of the Republic of Slovenia) Dr. Dimitrij Rupel, 10 let Slovenije v Združenih narodih/Slovenia's 10 Years in the

- United Nations, Ljubljana (MZZ) 2002, str. 15-20.
7. Dimitrij Rupel, »Uvod ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla«, Vzpon med evropske zvezde, slovenska pot v Evropsko unijo, Ljubljana (MZZ) 2004, str. 8-16.
 8. Dimitrij Rupel, »Malodušje v Sloveniji in premišljevanje o Španiji«, Nova revija, letnik XXIII, september/oktober 2004, str. 99-107.
 9. Dimitrij Rupel, »Združeni v raznolikosti«, Slovenci v lastni državi enakih možnosti, novi prispevki za slovenski nacionalni program, ur. Peter Jambreč, Dimitrij Rupel, Ljubljana (Zbor za republiko/Nova revija) 2004, str. 131-138.
 10. Dimitrij Rupel, »Security and Cooperation in Europe«, Europe, Its Borders and Role in the World, European View, A Journal of the Forum for European Studies, Vol. 2, Brussels Autumn 2005, str. 137-142.
 - Dimitrij Rupel, »The Balkans: A Litmus Test of the Union's Transformation Power (v Hannes Swoboda/Christophe Solioz eds., Conflict and Renewal: Europe Transformed, Essays in Honour of Wolfgang Petritsch, str. 36-40), Baden-Baden 2007.
 11. Dimitrij Rupel, "Slovenija, ki predseduje Evropski uniji", Predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije – zunanji odnosi, Ljubljana (Republika Slovenija, Ministrstvo za zunanje zadeve) 2008, str. 5-10.
 12. Dimitrij Rupel, »Advocate of Europe yesterday and today«, Antworten Jiři Gruša, Zum Siebzigsten, Celovec/Klagenfurt (Wieser) 2008, str. 220-224.
 13. Dimitrij Rupel, »From Communists to Oligarchs - Ten Points about the Twenty Years of Transformation in Central and Eastern Europe«, Der Donauraum, Zeitschrift des Institutes für den Donauraum und Mitteleuropa als Vierteljahresschrift, 3-4, Wien, 2009, str. 287-292.
 14. Dimitrij Rupel, »The Vanishing Twenty Years«, Hungarian Review, Vol. 1, No. 1, Budapest, November 2010, str. 12-16.
 15. Dimitrij Rupel (skupaj s P. Jambreč, M. Avbelj), »Ustavnost in suverenost v razmerju do zunanje oblasti - Slovenija v Jugoslaviji, v NATO in Evropski uniji«, Dignitas 49-50, Ljubljana, april 2011, str. 3-31.
 16. Dimitrij Rupel, »Najboljši dosežek v zgodovini/The Best Achievement in History« v: Dvajset let samostojne Slovenije/Twenty Years of Independent Slovenia, uredil Milan Zver, Ljubljana (Inštitut dr. Jožeta Pučnika, Inštitut dr. Janeza Evangelista Kreka); Bruselj (Evropska ljudska stranka) 2011, str. 93-139.
 17. Dimitrij Rupel, »Galerija večjih slik (slovenska državnost, zunanja politika in diplomacija), Diplomacija med teorijo in prakso (ur. B. Udovič), Ljubljana 2011, str. 49-76.
 18. Dimitrij Rupel, »Življenja v zanimivih časih ali važno je biti Ernest«, Challenges of Contemporary International Law and International Relations, Liber Amicorum in Honour of Ernest Petrič (ed. Miha Pogačnik), Nova Gorica 2011, str. 61-66.
 19. Dimitrij Rupel, »Največja ovira za nastanek elitnega šolstva je stigmatiziranje meritokracije, ki jo nekateri imenujejo 'zaslugarstvo'«, Dignitas 51-52, Ljubljana, december 2011, str. 11-19.
 20. Dimitrij Rupel, »Another Semester of our Discontent: The shrinking integration power of traditional cultural systems and the search for a substitute«, Hungarian Review, Vol. 3, No. 1, Budapest, January 2012, str. 24-36. Izvirni znanstveni članek.
 21. Dimitrij Rupel, »Crucial turning point in history«, Sinfo 01 - 20th anniversary of Slovenia's international recognition: a binding gift, Ljubljana January 2012, str. 6-9 (strokovni članek).
 22. Dimitrij Rupel (predgovor), »Minister v središču zgodovinske priložnosti« v Martin Eichinger-Helmut Wohnout, Alois Mock, politik piše zgodovino, Celovec 2012, str. 11-20.
 23. Dimitrij Rupel, Slovenski intelektualci - Od vojaške do civilne družbe, Ljubljana 1989.
 24. Dimitrij Rupel, »Slovenija je svetoven pojav«, Junij/June 2001, Republika Slovenija, Ministrstvo za zunanje zadeve, Ljubljana 2001.
 25. Dimitrij Rupel, Srečanja in razhajanja, Ljubljana, Nova revija 2001.
 26. Dimitrij Rupel, »Primerna zunanja politika« v Bogomil Ferfila ur., Slovenia and European Union/Slovenija in Evropska unija, Ljubljana 2002, str. 197-220.
 27. Dimitrij Rupel, »Zakaj je Slovenija tako pozno vstopila v OZN?«, v Božo Cerar, Marcel Koprol, Andrej Kirn (ur.), 20 let članstva Slovenije v Združenih narodih, Ljubljana (Studia diplomatica slovenica) 2012, str. 37-44.

III. (Novejša) predavanja (zunaj FDŠ ali EPF)

28. »Introductory address«, Energy and Climate change: Si.nergy for the future, Bled Strategic Forum 2008, Ljubljana 2009, str. 45.
29. »Political and Diplomatic Challenges of Small Nations«, Österreichisch-Slowenische Gesellschaft/ Österreichische Gesellschaft für Europapolitik/ Slowenisches Wissenschaftsinstitut in Wien, Wien, 4. februar 2010.
30. »Nedemokratična zapuščina«, Reporter, 19. april 2010, str. 40-42 (referat na Pučnikovih dnevih 2010).
31. »Twenty years of independent Slovenia«, Institute for Cultural Diplomacy, Berlin, 10. marca 2011.
32. »Slovenski pogled na svet in (slovenska) diplomacija v 20. stoletju«, Univerza na Primorskem, Koper, 7. maja 2012.
33. »National, International, Multinational and Supranational Systems: Disintegration and Integration«, Evropska univerza v Prištini, 15. oktober 2012.
34. »Proposals to get out of the actual crisis«, MIREES (Master of Arts and Interdisciplinary Research and Studies in Eastern Europe), Bologna University, School of Political Sciences, Forli (Italija), 30. oktobra 2012.

IV. (Novejši) intervjuji

35. »Ne kličimo vraga!«, Večer - v soboto, 25. julija 2009, str. 2-5 (novinar Boris Jaušovec).
36. »Dimitrij Rupel, Dok nam ne date izlaz na otvoreno more, nečete u EU«, Globus, 26. 3. 2010, str. 19-22 (intervju z novinarko Bisero Fabio).
37. »Očitam si, da nisem Türka spregledal že prej«, Reporter, 3. oktober 2011, str. 28-35 .
38. »Janša je padel, ker so se v ozadju odločili, da mora pasti«, Reporter, 18. marec 2013, str. 28-34 (novinar Nenad Glücks).

V. Novejši poljudni članki

39. »Mera je polna - praktični preskus politike soglasja«, Reporter, 30. marec 2009, str. 56-58.
40. »Evropska komisija naj deluje v interesu EU«, Delo, 7. 5. 2009, str. 5.
41. »O samoodločbi in svobodi«, Demokracija, 28. maj 2009, str. 22-23.
42. »Pokvarjenost brez zadrege«, Ampak, julij-avgust 2009, str. 5-6.
43. »ADP: obujanje zunanjih sovražnikov«, Delo, 17. 9. 2009, str. 5.
44. »Slovensko-hrvaška meja, EU in pravičnost«, Reporter, 12. oktober 2009, str. 46-47.
45. »Res sporazum Kučan-Tuđman?«, Delo, 18. 11. 2009, str. 5.
46. »Slovenske posebnosti«, Demokracija, 3. 12. 2009, str. 23-25.
47. »Kratkovidnost podpore arbitražnemu sporazumu«, Delo, 7. 12. 2009, str. 5..
48. »Budni in speči stražarji«, Reporter, 14. 12. 2009, str. 46.
49. »Veliko preoblačenje: preoblikovanje konca in preimenovanje žrtev komunističnega režima«, Delo, 17. decembra 2009, str. 5.
50. »Momente krize, momente gëzimi« (Trenutki krize, trenutki veselja), KOHA Ditore (Priština), 30, 31 dhjetor (december) 2009, 1 e 2 janar 2010, str. X.
51. »Slovenska (zunanja) politika v ognju lastnih sil«, Finance, 3. marca 2010, str. 13.,
52. »Ustavite neumnost«, Demokracija, 11. 3. 2010, str. 20-21..
53. »Dvajset let, ki izginjajo«, Dnevnik, 24. decembra 2010
54. »Napake slovenske demokracije«, Reporter, januarja 2011
55. »Katera republika?«, Reporter, 31. januarja 2011
56. »Kres v šiški in rdeča luč v glavi«, Finance, 2. februarja 2011
57. »Zapiranje odprte družbe«, Delo, 7. februarja 2011
58. »Arhivska povečava«, Reporter, 28. februarja 2011
59. »Najboljši dosežek v zgodovini«, Demokracija, 26. februarja 2011
60. »Nedolžno življenje«, Reporter, 22. marca 2011
61. »Čemu neodvisnost? Dojemanje prednosti oz. pomanjkljivosti samostojne slovenske države«, Delo, 2.

aprila 2011

62. »Enajsti september«, Dnevnik, 10. septembra 2011
63. »Volitve in oblast«, Večer, 6. oktobra 2011
64. »Slovenski narodni značaj«, Demokracija, 13. oktobra 2011
65. »Osvoboditev in/ali osamosvojitve«, Reporter, 27. februarja 2012, str. 40-41.
66. »Iskanje izgubljenega časa«, Demokracija, 1. marca 2012, str. 24-25.
67. »Omahljiva OZN«, Demokracija, 24. maj 2012, str. 46-47.
68. »Slovenija ali FYROS (bivša jugoslovanska republika Slovenija«, Reporter, 11. junija 2012, str. 49
69. »Zapleti s sistemom«, Reporter, 9. VII. 2012, str. 51.
70. »V Nemčiji bi predsednika, ki bi se glede temeljev države spozabil kot Türk, že davno poslali v pokoj«, Demokracija (44/XVII), 1. november 2012, str. 42-45.
71. »Za Danila Türka je bila osamosvojitve drugorazredna tema«, Delo, 7. novembra 2012, str. 5.
72. »Obama«, Dnevnik-Objektiv, 10. novembra 2012, str. 15.
73. »Zborovanja in vrednote«, Demokracija, 6. decembra 2012.
74. »Res ni mogoče ničesar spremeniti?«, Reporter, 10. decembra 2012, str. .
75. »Kdo naj vlada?«, Reporter, 17. december 2012, str. 64.
76. »Resnicoljubnost«, Reporter, 24. december 2012, str. 39.
77. »Dražgoška vojna«, Reporter, 21. januar 2013 str. 49.
78. »Zima 25 let po pomladi«, Reporter, 4. februar 2013, str. 43..
79. »Bližnjica do slepe ulice?«, Demokracija, 7. marec 2013, str. 22
80. »Pirjevčeva prelevitev«, Reporter, 11. marec 2013, str. 51.
81. »Šestnajst pripomb k negotovosti (sto let po prvi svetovni vojni) - Diagnoza problemov in zdravila zanje«, Delo, 16. marca 2013, str. 16..
82. »Janša je padel, ker so se v ozadju odločili, da mora pasti« (intervju), Reporter, 18. marec, str. 28.
83. »Hladna državljanska vojna spomladi 2013«, Reporter, 2. april 2013, str. 40.
84. »Država brez denarja, denar brez države«, Reporter, 13. maj 2013, str. 56..